

НУРА

№ 28 (4637)
СУББОТА,
8 июля
2000 года

Газета издается с 1 мая 1963 года

ГАЗЕТА ВЫХОДИТ НА КАЗАХСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКАХ

ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ

ПРАЗДНИКИ

ПОСВЯЩЕНО ЮБИЛЕЮ

1 июля в Балыктыкульском состоялось собрание, посвященное 60-летию первого Президента Республики Казахстан Нурсултана Абишевича Назарбаева и 35-летию образования села. Все это еще и потому, что Нурсултан Абишевич, будучи командиром студенческого строительного отряда, летом 1964 года со студентами Карагандинского политехнического института принял личное участие в строительстве новых жилых домов. В этот праздничный день в торжественной обстановке в присутствии всех балыктыкульцев была открыта мемориальная доска, закрепленная на том же доме, который тогда со студентами построил будущий Президент.

На торжественном митинге выступили заместитель акима района А.К. Есмагамбетов, редактор газеты «Нура» Д.Ж. Ахметов, руководитель хозяйства «Мерей» Б.Н. Калиев, бухгалтер Б.А. Шукенбаев, механизаторы Т. Султанов, Б. Аманжолов, старожилы села К. Бекмагамбетова, Ш. Сейткалиев

и многие другие. Все выступившие сказали слова приветствия в адрес Нурсултана Абишевича, выразили ему сердечную благодарность и признательность за постоянную заботу и внимание, поздравили с юбилеем, пожелали ему крепкого здоровья, долгих лет жизни, больших успехов в государственной деятельности.

В связи с этим знаменательным днем передовикам хозяйства Аманжолову Б., Хамзину Б., Айтуганову А. были вручены ценные подарки, которые были растроганы таким вниманием.

До этого дня на зеленых лугах, раскинувшихся возле аула были поставлены и оформлены красочные юрты, подготовлены соответствующие медреса, для культурно-массовых мероприятий. Перед собравшимися под руководством учительницы Оралхан Бартасовой была поставлена литературно-музыкальная композиция силами учащихся местной школы. Выступление школьников продолжила сельская молодежь со своей концертной программой.

Мастерски была исполнена песня Н.А. Назарбаева о Родине, прозвучали также любимые песни Президента.

Затем была организована байга на двадцать километров, где победителями стали Туймебаев А., Бабылбеков С., Жумажанов Н. и им были вручены ценные подарки. Напрямик, Туймебаеву А., который на конных скачках пришел на финиш первым, был вручен цветной телевизор.

Здесь же были продемонстрированы национальные спортивные игры «Кыз куу» и «Кокпар».

Кроме того, по разным весовым категориям на спортивном ковче состоялся турнир по борьбе «Қазақша күрес». В своих весовых категориях победителями стали Култасов М., Исбаев А., Мырзаханов А., Мусабеков Д. и Есжанов К. Всем победителям спортивных соревнований были вручены Грамоты и денежные призы.

Вот так балыктыкульцы в широком масштабе отметили юбилей Президента и день основания села.

Соб инф.

Сенокос начался

О КОРМАХ, КАК О ХЛЕБЕ

По оперативным данным департамента сельского хозяйства на 5 июля при плановом задании более 60 тонн скошено многолетних трав на площади 8667 га, заготовлено 6200 тонн сена при урожайности 7,2 центнера с гектара.

В работу включено 54 полотно косилок и 110 жаток при плане 198 полотен и 184 жатки, что говорит о том, что еще не вся техника вышла на

поля. Причинами служат отсутствие ГСМ, изношенная техника, нехватка запчастей.

При массовом сенокосении пока вообще не приступили к работе ТОО «Ивановское», «Кулагер» и «Жигер». Только начинают набирать темп жараспайшы, байтуганцы и индустриальцы.

Неплохо идет подготовка сена в ТОО «Карой» - 22,5 ц/га (времено простаивающем из-за отсутствия ГСМ), «Жараспай» -

17,5 ц/га, «Жаргас» - 7,5 ц/га, «Черниговский» - 6,6 ц/га, «Сары-Арка» - 6,4 ц/га, АО «Изенды» - 6,5 ц/га.

К обработке паров приступили пока только черниговцы, шахтерцы и майоровцы, причем ПК «Шахтерское» полностью закончил первую обработку на 2335 гектарах и уже обработано дополнительно по второму разу 1600 га.

Борьба с саранчовыми

На сегодня идет массовое заселение саранчовых на всей площади сельхозугодий района. Сухая погода, второй половины июня благоприятствовала массовой миграции из берегов поймы рек, на пашне (зерновые, многолетние и однолетние травы).

Всего обследовано по району 441,0 тысяч гектаров, вредителями заселено почти 141 тыс. га, оперативная площадь составляет 140,9 тыс.га. Обработано против саранчи более 97 тыс.га. Включая защищенные площади, всего обработано 101,3 тыс.га. Исходя из фак-

тически обработанной площади на землях госзапаса работали 2 микроагроснаба, 2 самолета Кокчетавской авиакомпания, 2 самолета авиакомпании «КАЗ», самолет авиакомпании «Транс», агрегат микрон РГП. Использованы для химобработки 7,3 тысячи литров препаратов. На землях хозяйствующих субъектов в работу было включено 44 опрыскивателя. Участвовало в обработке 143 человека.

Завершается планируемый объем обработки по району (110,0 га). В результате обследования сельхозхозяйственных угодий свыше ЭПВ (эко-

номический порог вредности) установлено дополнительно 30,0 тыс.га оперативной площади на землях госзапаса.

На сопредельных территориях, граничащих с хозяйствующими субъектами Аршадинского, Целиноградского и Кургальжинского районов Акмолинской области с согласия акимов обработан план мероприятий по борьбе с саранчовыми вредителями.

Е. АРИНОВ,
начальник Нуринаского районного территориального управления МСХ РК.

Теңіз жаңалықтары

Имандылық жолында Баршын ауылында бірқатар жұмыстар атқарылып жатыр. Қазіргі күйі кезде әсіресе жастар арасында парасаттылық пен мейірімділік, үлкендерді құрметтеу, салауатты өмір салтын орынтқыру барысында мейірімділік өте зор. Маусым айында Баршын ауыл тұрғындары өз күштерімен жаңа мейірімді ашты. Мейірімді ішінде жеткіншектерге арналып имандылық туралы, араб әріптерін тануға дөріс беріу ыңғарылып отыр. Сондай-ақ неке кию, сүндестік отырызу, тағы басқа ата-дәстүрлеріміздің салттарын мейірімді өтетін болады.

Мейірімді салтанатты ашылу рәсіміне бүкіл халық қатысты. Әркім құдайы садақа ретінде қаражат, малдарын табыс етті. Сол күні турмыс жағдайы төмен 4 отбасына қаржылай көмек көрсетілді.

Сондай-ақ ауылдың маңайында орналасқан екі үлкен бейіт телесі халықтың аталысуымен қоршалып, тазаланып, ретке келтірілді.

Билығы жыл мәдениетті қолдау жылы екені бізмізге мәлім. Теңіз өңірі ұлттық өнерімен ерекшеленді. Домбыра тартып, халық әндерін айтатын танымал азаматтар әрбір ауылда бар. Өкінішке орай клубтар жабылып қалғаннан кейін мәдениет жұмыстары ақсап қалған еді.

Қазіргі уақытта Баршын, Қарақойын, Соңалы, Талдысай ауылдарының жастарының мәдениетке көңілдері жақын тұратын азаматтар өздері мәдениет ошақтарын ашып, клубтарды ән-күйге толтырып отыр. Қарақойын ауылының жігіттері ескі дүкенде жөндеу жұмыстарын жүргізіп видеодиск клуб ашты.

Баршын ауылында әкімшілік үйінің бірінші қабатындағы үлкен залды жастар жөндеп бос уақыттарында өткізуге жоспарлап отыр.

Соңалы ауылындағы жастар екі клубты жөндеп жатыр. Қаражат жинап, мәдениет ошағын демалатын орында айналдырып, ұлтымыздың салт-дәстүрін жаңыртуда мақсат қойып отыр.
Б.МУХИТДЕНОВА,
Баршын ауылы.

Туған жер келбеті

Екі ай бойы үдере жауған қалың жаңбыр ауыл адамдарына оңайға тимегені мәлім. Әсіресе дала төсін аңсаған дикан қауымына тура шешуші шақкөктемгі дала жұмыстарын жүргізуде мұның өзі үлкен қолбайлаулық жасады, олардың кәсіби шеберлігіне ауырып болып тиді. Әділі керек, басып-мамандардың, дикан-механизаторлардың бәрі бірдей одан сүрінбей өтті, жоғары шеберлік танытты деп айта алмаспыз. Әлбетте тап осы тұста кімнің кім екені, қабілет дәрежесінің қандай деңгейде екені айдай анықталды, басылықтың, еңбек ұйымдастырудың ұтымды өміршендік тәсілдерін жанашылық көзқарасын ұйымдастыра білудің ұтымдылық пен табыс көзі екені назар аударды. Әйтседе, жалпы нұралықтар бастан асып жатқан барша қиындықтарды мойымай көтеріп, оларды жеңе отырып, болашақ мол егінге берік негіз қалай білді. Олардың қазіргі таңдағы басты міндеті қаулай өскен дөңді дақылдарды арам шөптен арылтып, қара құрым жалмауыз жөндік-шегірткеден қорғап қалу. Әрине кезекті науқан-пішен дайындауды да ұйымшылдықпен өткеру міндеті тұр. Бүгінде оған Нұра-Теңіз өңірі болып жаппай кірісіп кетті. Жуырда бірнеше шаруашылықтарда болып, шөпші-малшылармен жүздесіп, олардың жай күйлерімен танысып қайтқан едім.

Аудан орталығы Қараталдан танертенгілік ертемен Жаңақұрлыс ауылына, бағысты бетке ұстана жолсапарға шықтым. Хутор атанып кеткен кент серіктестігіне қарай өре бастаған екі табын қараның күй-қоны жақсы көтеріліп-ақ қалыпты. Мал басы да, шүкіршілік, баршылық сияқты. Жуырда «Хабардан» тыңдағаныма Қазақстан бойынша ірі қара 4, ал қой - 9 миллион сияқты еді. Бірақ, елімізге, соның ішінде Қарағанды-Жезқазған өңіріне, ауыл інідегі тарап кеткені үлкен алаңдатушылық туғызып отырғаны айтылған болатын.

ТАБИҒАТ ТӨСІ ТАМЫЛЖЫШ...

Қара Нұра шеткі үйлерден таяқ тастам қашықтықта. Оған әні-міні дегенше жүрдек "Нива" енгілей берді. Бұрынғыша ағын арнасы болмағанымен, қалың жаңбыр бетке ұстар өзгенге де ігі өсерін тигізгендей. Ол дастанға суын сүйейтін ұзақ сонар сапар шеккен... Екі жағасын қосып тұрған үлкен көпірді кезінде мамандар ағартығынан болған ба деп те ойлап қаласыз. Оған түсе-беріс сол жағында көлемді қартоп плантациясы көз жауын алады, еріксіз назар аудартады. Бұл Қараталдағы белгілі басы Бұлпанов Нұржігіт басқаратын энергетиктер ұжымының меншігі. Билығы көктемде жерін құнарлы органикалық тынайқышпен молынан қоректендіріп, өңделген жер неге қайырымын бермесін қартоп шығмыз бірқелкі және бітік. Көп кешікпей, төсеніш жолдың тонқылы көбейген соң, оңға қарай, жайдақ жерге түстім. Жол жиегі тұнып тұрған табиғи және екіле шөптер. Негізгі өсімдік атаулының, су көзінен нәр алып жайқала шыққаны кімді де болмасын еден еткізеті ақиқат. Осына көрініс, танауылды қытықтаған мамырдың өзін күн қақпаған көк мамығы, төсеніш жолдың сол жағына ауысқанда да өзгермеді. Қайта сай-саласы суынан арылған Бөлей мен Қарағанды сайды бойлағанда, табиғат төсі бұрынғыдан бетер құлпыра түседі. "Судың көзі, нудың көзі" деуші еді дала халқымыз - қалай мұлт айтпаған. Шабындық та, жайылым да, суат та ерекше бір жомарттың құшағында. Әрине, бұл ұқсата білгенге игілік көзі, береке, ырыс негізі.

Бөлейі қаптаннан малшылар жайлауы, құт-береке дарыған қасиетті жер. Бұрындыры "Путь Ленина" кеңшарының сауын малы жайылатын, соның ішінде № 2 бөлімшесі болған Жаңақұрлыс ауылының малшылары. Биыл да біреулер бағын сынамақшы сірә. Сондан-

дан жылжымалы қос көрінеді. Осыдан 10-15 күн бұрынғырақ қараталдық Әубәкіров Төлегенмен жол шеккенім есімде түсті. Аудандық ішкі істер бөлімінде майор шеніне дейін көтерілген шежірешіл көнеқоз жол біраз сыр шертеген еді. Бөлейтінді жақсы біледі екен және әкесі марқұм осы жерде жерленген көрінеді. Негізгі Бөлейтөз үлкен ескі қорым бар. Мысалы, осыдан көп жылдан бұрын Нығметов Аманжол бастаған байтуғандық бір топ азаматтың бейіт қоршап, имандылық танытқаны есімде. Ал негізгі жолдың оң қапталынан әрмен белгілі, бірнеше елді мекенді қосып жатқан, Қарағандысай көсіле тартады. Айталық, Өріксай (Шахтер), Қойғансай-қойған сай түсінігінде (Пржеваль) сияқты елді мекендермен шектесіп, шұбатылып жатады. Және оның бойы қандай да болмасын қуан жылдары өсімдікке тұнып тұрады. Жонышқа-жусан аралас бозы (яғни табиғи шөп қосындысы) екіле шөпке бергісіз өте құнарлы болды еді. Тек, арақашықтығы алыс, жері қатыранды, жарықты, ойлы-қырлы келеді.

Арықтыға жақындаған соңғы белесте бір қызық көрініске тап болдым. Бұл жерде амалсыз төсеніш жол үстімен жүруге ғана мәжбүр болғандықтан, екі көзім жаңбыр суы жинаған ойдым-ойдымдады. Кенет, жылқының жарыса пыскырығаны естілді. Жан-жағыма тесіле қарасам, жолдың сол қапталында бір топ жылқы келеді. Қызығы, бәрі де ат және әдейі сапқа қойғандай қазітбекпен бірінші соңында бірі жайбаракат аяндайды. Тандаландығым соншалықты, машинаңыз жылдамдығын тежеуге дейін бардым. Бетәліптері Жарасбай кілең қонды семіз. Әрине, мұнында сыры жайылым мен суаттың молшылығында екеніне дау жоқ. Негізінде жол-жөнекей аң-құс аз кездесті. Бірен-саран тырнарлар мен елен еткізіп төбешік басынан бір топ итала қаз белен берді. Тек, қарқылдаған қарғалар мен қиула-

скан дала шағалалары жиі көрініс берді. Боса-моса, ішін былай қойып, жол үстіне бой түзеп, артық аяғына тік тұра қалып өзіне қалай қарайтын суырлар көп кездеседі. Әрине, тоған көлде үя басқан қаз-үйректер баршылық. Әйтседе былғыдай түкті кілемнің түгі мамық нулы дала аң-құсқа неге зәур? Ойланатын ой түрткі ме деймін...

Кенсе алдына келіп кілт тоқтай қалдым. Арнайы машинасына от алдырған жігіт ағасы кейін шегініп, бұрыла бастады. Бірақ, мені көрген соң амалсыз аялдады. Ескі танымсыз - Асаутай Сағымбайұлы Қожықанов. Ертеректе Малайқудық бөлімшесінде бригада механигі болып көп жылдар еңбек етті. Тәжірибесі мол ұйымдастырушы, Жарасбайдың белді бригадирлерінің бірі.

- Асаутай, жол болсын.
- Айтқаныңыз келсін. Бригада басына асығып...

- Сеуіп болған жоқ па едіңдер?
- Болдық, енді себу агрегаттары доғартып, сақтау сапына қоюымыз керек. Шынжыр табандарды алқаптарды өңдесуге жіберіп, донғалақты кіші тракторларды шөпке шығарып жатырмыз. Одан қалды шегіртке деген бөле бар ғой.

- Иә, иә онымен күрес қалай?
- Алмай жатырмыз... Директор өзінде, кешіріңіз, мен асығыс едім.

Шаруашылық басымыз Сейілхан Оспанұлы Қоңырбаев жуырда ғана Қарағандыла емделіп қайтқан екен. Осыдан барып жұмысбасшылық байқалады.

- Жағдайымыз жаман емес. Тек, дән сіңірудің ұзарып кетуі кезектегі жұмыс жоспарларына белгілі түрде өзгеріс енгізуде, пішен дайындауға жаппай кірісіп кетті. Шаруашылықта қара мал жоқтың қасы - екі жыл болып қалды. Азынаулақ жылқы бар. Бірақ, мәселе басқада ғой. Біріншіден, меншіктің малына жеткілікті түрде пішен дайындалуы қажет. Екіншіден, сапалы мал азығы шаруашылыққа қаражат боп айналымға кіреді. Мысалы, бытыр шөп сатып әжептәуір ақша жасадық.

Ал биыл шабындықтар тұнып тұр.

Десе дегендей-ақ, ауылдың кіші-гірім малдары іргелен асар емес: шөп десе шөбі, су десе суы мол. Тек, шағын көпірден кері өтіп, құлаңға бет алғанында Тактайқудың даласында шапыранды жылқы-қараның жайылып жүргенін байқалды. Алдында "Дон" жауапкершілігі шектеулі шаруашылығының Қыстаубай бөлімшесі. Ол негізгі жолдан 5-6 шақырым қашықтықта шығар. Арнайы бұрылып бармағанымен ауыл тынысы көз алдыма елестей берді... Өсімдік байлығы бұл жақта да жүргенін жүйле ұялатады, көңілінің күйі табағын ойнатады. Құлаңөтпеске жақынды берсе жай қолға түсіп, жанар-жарғармай қоймасы түбімен кенесіне сырттап шықтым. Мезгілдің танертенгілік тұм ертелігіне қарамастан еңбек ұжымы жұмыс күнін бастап та кеткен сияқты. Асхана алдында тұрған жұқ машинасы маңыда осындай күйі кешкен. Сірә, ертемен қажет азық-түлік ассортименттерін реттеп жатыр. Кенес алдында "Волга" түр екен қуанып қалдым. Бірақ ол басының бұрынғы көлігі, ал қазір бас инженер қарамағында болып шықты. Мұны кенес алдында кездесе кеткен жетекші мамандардың бірі Жұмай Сәмінулы Жабалов тәптіштеп түсіндіріп берді. Бас инженер Совет Рысбаевтың аядай жұмыс бөлмесіне кіріп келгенімде, танертенгілік лездеме аяқталып қалған екен. Осы кезде белгілі бригадир Смағұлов Жексембі де кездесіп қалды. Әңгіме төркіні шегіртке мен шөп мәселелері төңірегінде. Бұлар ауа райының қолайсыздығына қарамастан көзден ысынаға жетіп жығылды. Биыл Құлаңөтпестіктердің егінжай көлемі бытырғандан 4 мың гектардан өсіп, 12 мың гектарды құрап отыр.

Боғаш БЕКМАҒАМБЕТОВ,
Қазақстан журналистер Одағының мүшесі.
(Жалғасы бар)

Нуринский РОВД

ИНФОРМИРУЕТ

На территории Нуринского района, включая Тенгизский регион, за истекшие 6 месяцев 2000 года зарегистрировано более 100 преступлений. Подавляющее большинство из них составляют кражи чужого имущества, а в особенности, кражи скота, цветных металлов, включая хищение кабельной продукции.

Руководством ГУВД Карагандинской области и Нуринского РОВД уделяется особое внимание расследованию этих видов преступлений. Так, в апреле текущего года в с. Майоровка Нуринского района были задержаны В. Рецер и А.В. Акинчин, совершившие кражу крышек клапанов с комбайнов СК-5, за что решением Нуринского суда приговорены соответственно к 3 и 2 годам лишения свободы.

В мае 2000 года в п. Киевка, ранее судимый С. Сарсембеков тайно похитил лошадь у жителя с. Ондрус, оставившего ту в свою очередь без присмотра на улице райцентра. Сарсембеков осужден к 4 годам лишения свободы Нуринским судом.

В результате проведенных оперативно-розыскных мероприятий сотрудниками Нуринского РОВД была задержана группа в составе более 20 человек, преимущественно жителей пригородных районов, которые сняли алюминиевый провод с действующей линии электропередачи в с. Амантау протяженностью более 14 километров. В данное время проводится расследование уголовного дела.

Так же задержана преступная группа, состоящая из жителей г. Караганды и городов-спутников, которые на арендуемой автомашине УАЗ, используя форму сотрудников полиции, совершили ряд краж скота на территории нашего района. В настоящее время все участники группы арестованы, ведется следствие.

Однако эти кражи могли и не произойти, если бы владельцы скота уделяли больше внимания его сохранности, не оставляли без присмотра на пастбище, а руководители тех хозяйств, в чьем ведении находится действующая линия электропередачи принимали меры к их демонтажу и сдаче провода на хранение.

12 мая 2000 года был опубликован Закон Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по

вопросам борьбы с преступностью», который существенно расширил права потерпевших и дал возможность более полно и объективно исследовать обстоятельства при принятии процессуальных решений. Так, новым законом введено понятие «значительный ущерб» при рассмотрении заявлений, поступивших от физических лиц. Если ранее до вступления нового закона в силу, обстоятельством, необходимым для возбуждения дела являлась сумма причиненного материального ущерба, превышающая 10-кратный месячный показатель, то в настоящее время ущерб, с учетом материального положения потерпевшего, должен быть для него значительным, независимо от суммы.

Анализируя обстановку, нельзя не прийти к выводу, что надежный заслон совершенно краж чужого имущества можно поставить лишь совместными действиями собственников и сотрудников правоохранительных органов.

С. СМИАЯН,
заместитель начальника
следственного отделения
Нуринского РОВД, капитан
полиции.

ДОРОЖНАЯ ПОЛИЦИЯ

На автомобильных дорогах Республики Казахстан страдают и погибают в дорожно-транспортных происшествиях большое количество людей. Связано это не столько с возросшими скоростями автомобилей, сколько с дисциплинированностью водителей. Для этого и существуют дорожная полиция, а также административные наказания нарушителей правил дорожного движения.

С начала текущего года на дорогах района произошло 3 ДТП, в которых погиб 1 человек, ранено 3. Одним из самых грубых нарушений ПДД, влекущих зачастую аварии, является управление транспортным средством в состоянии алкогольного опьянения. Допускают также нарушения и некоторые руководители предприятий района, среди которых М.С. Бекежанов – бывший начальник КУЭМВ, И.Н. Рыженков – президент АО «Киевское ХПП», С.С. Токмагамбетов – председатель ПК «Кулагер», А.Г. Рахимбеков – начальник комитета экологии и биоресурсов района, совершивший ДТП в нетрезвом состоянии и другие.

Из наиболее распространенных нарушений ПДД в районном центре, чаще всего водителями игнорируются действия

дорожных знаков, что также может привести к дорожно-транспортным происшествиям. Пресечь все нарушения ПДД, конечно, сложно, но все же личный состав отделения дорожной полиции Нуринского РОВД борется с этим явлением в меру своих сил. На сегодня зарегистрировано 545 нарушений ПДД, из них за управление транспортом в нетрезвом состоянии 46, лишено водительских прав 42 человека, наложено штрафов на сумму 458619 тенге, из которых 374947 тенге поступило в бюджет района (что составляет 81,7% взыскаемости). Наибольшее опасение вызывают водители, управляющие мотоциклами, особенно несовершеннолетние. Вся ответственность за их безопасность и безопасность других участников движения ложится на родителей таких водителей. Основными нарушениями ПДД является управление транспортом без требуемых документов, не соблюдаются требования дорожных знаков и многое другое, т.к. данная категория водителей лишена элементарных знаний правил дорожного движения.

Существуют и другие проблемы безопасности движения транспорта: ремонт автодорог и неисправность технических средств регулирования движения (дорожных знаков), но их решение зависит только от финансирования. Дорожные знаки в п. Киевка и других населенных пунктах в основном ломаются молодежью из хулиганских побуждений.

Незанятость молодежи и детей во время летних каникул приводят к более тяжелым последствиям. Так, в мае месяце одиннадцатилетний подросток, проезжая на велосипеде возле своего дома по ул. Вольфа попал под колесо грузового автомобиля. В результате с серьезными травмами был госпитализирован в ЦРБ п. Киевка. Случай с детьми пока единичен. Но впереди летние каникулы и безопасность детей никак не гарантирована. Игры на проезжей части могут привести к детскому дорожно-транспортному травматизму. Чтобы уберечь их, необходимо самим родителям вести разъяснительную работу по элементарным правилам поведения на проезжей части, ограничить доступ подростков к мотоциклам.

М. РАХИМБЕКОВ,
начальник ОДП
Нуринского РОВД,
капитан полиции.

И СЕБЕ И ЛЮДЯМ

Многие из нас никак не могут свыкнуться с мыслью, что еще десять лет назад мы все прекрасно жили и особо не тужили. Но год за годом, кирпичик за кирпичиком уходили в небытие, так называемые, государственные предприятия и организации, оставляя после себя пустые глазницы заброшенных зданий, заросшие травой дворы, безработицу. У людей появились отчаяние и тревога за завтрашний день, в котором жить нашим детям, и без того лишены радости детства. Одно за другим закрылись: хлебозавод, сельхозтехника, мастерские, комбинат бытового обслуживания, коммунальное хозяйство, магазины... Казалось, что еще немного и от цивилизации не останется и следа. Но, видимо, так и устроена жизнь, что на смену отмирающему рождается что-то новое, дающее надежду, что обязательно станет лучше. Нужно лишь не опускать руки, сильно хотеть выжить, стремиться кое-что изменить. А потому не могло не появиться на свет предпринимательство, продолжающее нашу жизнь.

Все чаще на своих страницах мы пытаемся рассказать, как постепенно поднимается бытовой и жизненный уровень сельчан. Открываются магазины и киоски, частные зубные кабинеты, мастерские по ремонту обуви, теле- и радиоаппаратуры, автозаправочные станции, культурные учреждения и многое другое, без чего современная жизнь просто немальна. Люди начинают зарабатывать себе на жизнь, открывают новые рабочие места.

Сегодня хотелось бы поделиться впечатлением от посещения строящегося торгового комплекса под названием «Умит», что в переводе означает надежду. Кто у нас не знает детского сада № 1, что в центре поселка, прекратившего свое существование по назначению одним из первых из детских дошкольных учреждений? Простояв не один год пустующим, он был выкуплен частным предпринимателем А. Кулагиным, открывшим в его пристройке пекарню и продуктовый магазин. После выезда А. Кулагина за пределы Казахстана, здание вновь осталось невостребованным, пока на него не обратили внимание супруги

Тусупбековы-предприниматели, задумавшие превратить его в большой комплекс услуг населению, над чем сейчас и работают. Уже четвертый месяц здесь идет настоящий «переворот» - полностью переделана система отопления, введена электроснабжения, установлены пять насосов для подачи воды, построена котельная на 4 котла автономного типа, где-то убираются перегородки, «поднимаются» окна, расширяются залы и многое другое, что в недалеком будущем позволит киевлянам и гостям райцентра посетить комплекс, о котором можно было только мечтать.

Уже сегодня здесь функционирует отличная баня с льготными расценками для пенсионеров – всего 40 тенге. Для остальных посетителей вход 60 тенге, что намного ниже, чем в бани бывшего коммунального хозяйства. Работает она четыре раза в неделю с 9 до 21 часа, по четвергам и субботам – женские дни, пятница и воскресенье – мужские.

В пристройке открыты телемастерская и цех по ремонту холодильников, где также можно будет перемотать якоря, электронасосы, сепараторы и т.д. В торце здания начал свою работу фирменный магазин от с. Карой по продаже мясомолочных продуктов, где в ассортименте имеются фарш, филе, масло, сметана, молоко, сгущенка и другие продукты сельскохозяйственного производства.

В этом же крыле в планах открытие цеха по производству макаронных изделий, токарного и кузнечного цехов, в чем население на сегодняшний день испытывает большую потребность.

Со стороны центрального входа на первом этаже расположен банкетный зал, где уже проходили свадебные торжества, выпускной бал и некоторые другие мероприятия по мизерным ценам – всего две-три тысячи тенге. На вопрос: «Почему так мало, ведь вам так нужны сейчас любые дополнительные средства?» - Гульнара Исламовна Тусупбекова без скромности ответила: «Нам хватит. Откуда у людей деньги?» Со временем здесь будет открыт кафе-

рий или, может быть, пельменная, позволяющие населению заглянуть сюда просто на обед.

На втором этаже расположены два огромных зала, в одном из которых разместились салон красоты, состоящий из пяти кабинетов: парикмахерской (мужской и женской), маникюрной (педикюрной), косметологии, массажной, иглотерапии. Для работы в этих кабинетах будут приглашены специалисты, прошедшие практику в городе и знающие свое дело на отлично.

Второй зал будет состоять из девяти торговых отделов: хозяйственного, парфюмерного, одежды, посуды и т.д., что позволит легко найти и выбрать именно то, что нужно покупателю.

Кроме всего прочего на территории планируется строительство столярного цеха по оказанию услуг населению, где будут изготавливаться оконные и дверные блоки и многое другое, что так необходимо в быту каждой семье.

Кое-кто скажет, что планы просто «наполеоновские» и будет прав, потому что у этой семейной пары – Тусупбековых Коянбая Тахировича и Гульнары Исламовны энергия бьет ключом. И если все их задумки осуществятся, то это станет настоящей революцией в предпринимательстве нашего района. От души хотелось бы пожелать им не отступать от задуманного, не опускать руки перед трудностями, помощи со стороны акимата и банка, в чем особенно они сейчас нуждаются, ну и, конечно же, большой отдачи от всего этого в будущем. А спасибо вам будет обеспечено не только от покупателей и клиентов, но еще и от тех, кому вы предоставили возможность трудиться и зарабатывать деньги.

Пусть удача не покидает вас впредь, пусть больше будет рядом таких людей, как С. Хамитов (владелец частного магазина «Канат»), оказывающего большую финансовую материальную поддержку, пусть хватит здоровья и сил, чтобы не только открыть комплекс, но и содержать его долгие годы. Успехов и счастья вам!

Н. ШЕВЧЕНКО.

БИЗДІН ТҮСІНІКТЕМЕ

Казахстанда 1998 жылға дейін жалғыз «Битымақтастық» зейнетақы жүйесі жұмыс істеп келді. Жұмыссыздықтан денгейінің өсуі, экономикалық қиыншылықтардың өрілуі зейнетақы жүйесінің жаңа түрін енгізудің басты себептерінің бірі болды. Республикада 1998 жылдан енгізілген жинақтаушы зейнетақы жүйесінің маңызы, әркім өзінің табысынан жарна аудару арқылы өзінің зейнетақысын өзі жинайды және жарна жинайтын оның жеке меншігі болып есептелінеді. Бұл мәселе мемлекет заңында жазылған. Сондықтан өзіңізді зейнетақымен қамтамасыз ету үшін:

1. Әлеуметтік жеке код алуыңыз керек;
2. Жинақтаушы зейнетақы қорын таңдап, онымен келісім-шарт жасалуыңыз қажет;
3. Табысыңыздың барлық түрінен міндетті зейнетақы жарнасын аударып отыруыңыз керек;

Школьные годы чудесные, С дружбаю, с книгою, с песнею. Как они быстро летят, Их не воротить назад...

Прошло уже три года с тех пор, как я закончила школу. Три года назад я покинула свой второй дом и очень по нему скучаю. Во то время, когда училась, я торопила время. Мне хотелось быстрее вырасти, закончить школу. Порой, и даже очень часто, я на нее злилась по утрам. С каким бы удовольствием сейчас встала рано-рано и выполнила бы самые трудные домашние задания. Школа нас, помимо знаний, научила многому. Это, конечно, ее обязанность. Но все же, с уверенностью можно сказать, что духовное, нравственное воспитание мы получили именно здесь. Побывав дома, я не могу не

САМАЯ СЧАСТЛИВАЯ ПОРА

зайти в родную Каройскую среднюю школу, потому что мы, вернее наш класс, первые ее выпускники. Раньше она была неполной средней школой. А пройдясь по таким знакомым коридорам и классам на душе становится тоскливо. Всегда захожу в свой класс, сажусь за свою парту и, может, кто-то и назовет меня романтиком, но сев за нее, я все же на миг возвращаюсь в то время. Думаю, школа нам близка, потому что это – пора детства. И нам ее никогда не забыть. Какое это было беззаботное время! Мои школьные годы и детство кажутся такими далекими и почему-то сказочными. Если бы можно было вернуть назад это время. Каройская средняя школа –

БІЛУЛЕРІҢІЗ ҚАЖЕТ

Осы үш ұйым әрқайсысы бір-бірінен құқықтық тәуелсіз болды және келісім шарт арқылы жұмыс істейді. Салымшыларды алаңдатын сұрақтар-олар-жинақтаушы зейнетақы қорларын қорғайтын тетіктер бар ма, банкрот болса қалай болды, ақшамыздан айрылмаймыз ба, алдап кетпей ме деген сияқты.

Қазақстан үкіметі жинақтаушы зейнетақы жүйесін қадағалаудың бірнеше ұйымдарын ашты: жинақтаушы зейнетақы қорларынның жұмысын реттеуші комитет (ЖЗКРК); Бағалы қағаздар жөніндегі ұлттық комиссия (БҚУК); Зейнетақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталық (ЗТМО). Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңна сәйкес, зейнетақы қоры өз қаржыларын мен салымшылардың зейнетақы активтерінің есебін бөлек жүргізеді, сондықтан да зейнетақы

қорының банкротқа ұшырауы салымшының зейнетақы жинақтарына өзінің өсерін тигізбейді. Жинақтаушы зейнетақы қоры жойылған жағдайда, онда әрбір салымшыға қалауы бойынша салымдарын кез-келген қорға салу құқығы беріледі. Қазір он алты жинақтаушы қор бар, оның біреуі мемлекеттік, ал 15 мемлекеттік емес. Үкіметтің бағыты - мемлекеттік қорды да жеке меншікке беру, өйткені оның дұрыстығы дүние жүзінде дәлелденіп отыр. Ал салымшылардың өз зейнетақы жинақтарын қай қорға тапсыруды таңдау мүмкіндігі бар. Қорыға келгенде айтармыз, қорды таңдағанда пайдалысына қарай бет бұрыңыздар, өйткені ол сіздердің болашақтарыңыз.

Ә.МУХТАРТЕГІ,
Валют-Транзит фондсының
"Мемлекеттік емес жинақтаушы қорының" аймақтық басқармасының маманы.

САМАЯ СЧАСТЛИВАЯ ПОРА

это школа, которую я закончила и, которой я премного благодарна. В свой последний приезд я заметила, что она во многом изменилась. 25 мая 1999 года в школе был открыт музей национальной культуры и искусства, а в этом году там, на площади школы в канун 55-летия Победы был поставлен ламятник, павшим во время Великой Отечественной войны и в послевоенные годы. Я желаю ей и дальше преобразовываться и быть в числе лучших и счастливых школ района. Это, конечно, не только ее обязанность, но и ее ответственность. Если бы можно было вернуть назад это время. Каройская средняя школа –

гих учителей и заслуга директора школы Макутова Зарыка Макусутовича. В такое трудное время они изыскали возможность создать все это. Приятно сознавать, ради чего они старались. Я соскучилась. Соскучилась по школе, детству, одноклассникам, учителям. Их я хотела бы отблагодарить за все, чему они нас научили и что нам дали. А нашему подрастающему поколению хотела бы сказать, чтобы они не торопились время. Потом о нем вы будете тосковать, но его, увы, уже не вернуть. Думаю, что это самая счастливая, веселая и, конечно, беззаботная пора нашей жизни.

Д. ТАЖИТАЕВА,
студентка.

СВЕТЛЫЙ ПРАЗДНИК

Из писем в редакцию

55-летний юбилей Победы ярким праздником поступался в двери нового тысячелетия. Сколько слез, радости и воспоминаний принес с собой этот день для ветеранов войны и тыла с. Сонолы. К этому празднику готовились и аппарат руководителя АО «Сонолы» и коллектив сельского акимата.

В День Победы маленький холл конторы вместил всех желающих увидеть театрализованное представление, подготовленное для ветеранов войны и тыла. В начале концерта ветеранов поздравили президент АО «Сонолы» Тасболат Данияров и аким села Кырыкбай Карипов.

После приветствия, руководители вручили ценные подарки ветерану Великой Отечественной войны Жанысову Мухамедью, вдовам, потерявшим мужей на войне – Бекетаевой Сакен, Смагуловой Айтжан и ветеранам тыла – Сагындыкову Калирезу, Елубасеву Оташу, Ибраеву Накыпу, Конакбаевой Калиме и Тасыбекову Саутжану.

После поздравлений женским коллективом акимата был представлен праздничный концерт, в программу которого вошли небольшие спектакли, с сюжетом из жизни молодости ветеранов села, песни, стихи и пляски.

Неожиданно для сельчан был открыт талант выступающих. Звонкими голосами, артистизмом и оригинальностью удивили своих сельчан скромные труженицы и коллеги из акимата: Мухамедья Аждан, Идрисова Гульнар, Дюсенбаева Бибгалина, Табалина Кулпан, Тасыбекова Гулджан. Их

моментальное перевоплощение из одного героя в другого вызвали веселый смех у молодого поколения, а у стариков-тихих слезы воспоминания. В момент, когда нужна была музыкальная аккомпанировка, Зекен Жетпісбаева умело извлекала из гармони то веселые, то грустные мелодии, вызывая грусть и слезы не только у старшего поколения, но и у веселой молодежи.

Режиссером-сценаристом всего театрализованного представления была секретарь акимата Тийштық Кусабаева, женщина, влюбленная в жизнь, умеющая радоваться и быть заводилой в каждом добром начинании. Своим задором она заряжала и остальных выступающих, отчего в зале царил атмосфера добра и праздника. После концерта ветераны были приглашены на праздничный обед. А завершился день конными состязаниями, организованными Тасболатом Данияровым. На восьмиклометровую дистанцию вывели 17 лучших коней представителю из ближайших отделений местного округа, из которых на финиш первым пришел конь со всадником-учеником 10 класса Альжаном Бахтияром, вторым пришел ученик 11 класса Альжанов Айткали и третьим был Альшынбаев Дархан. Всех трех участников наградили денежными призами.

День подошел к концу, а на душе было светло и тепло от праздника, который отмечало все село.

А. АБДИНА,
журналист,
с. Сонолы.

Мәдениетті дамыту — баршамыздың міндетіміз

Биыл ерекше жыл болды. Мәдениет ошақтарының оты сөніп, ауыл адамдары рухани мешеулікке түсе бастаған осы нарық заманында Елбасымыз Назарбаев Нұрсұлтан Әбішұлы 2000 жылды мәдениетті қорғау жылы ретінде жариялап, шешім қабылдауы халықтың сусан отырған мұқтажлығына ерекше септігін тигізді. Мысалды алыстан емес өз ауданымыздан айтар болсақ, Қарағанды - облысының маңдайына біткен жалғыз өнер шаңырағы - С.Сейфуллин атындағы қазақ драма театрында өткен "Қарттарым асыл қазынам" атты II облыстық өнер байқауына ауданымыздың қоғамдық қызметте жүріп, алғашқы немерелерін тәрбиелеп отырған зиялылар қауымынан құралған "Алтын әже - ғасыр әже" тобының қатысып аламан жүзде екіінші орынды жеңіп алуы алғашқы жетістік. Бұл байқау биыл атап өтіп жатқан екі бірдей айтулы датаға, яғни Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 55 жылдығына және мәдениетті қолдау жылымен тұспа-тұс келді. Бұл байқауға "Валют-транзит" мемлекеттік емес жинақтаушы зейнетақы қоры демеушілік жасады.

Біріншілікке нұралықтардың да таласы барын ашық жазды. Шаршап шалдығып сонау алысқа баласын сүйреп барып, бақтары жанып бабымен аудан атын қорғап келген сегіз ана, сегіз сәбиге бастарын қосып рахмет айту, бесіктен белдері шықпаған бүлдіршіндерге бір-бір ойыншық болса да ұсынып, бәрі де бір-бір мекемеде ерлерше еңбек етіп жүрген ғасыр әжелерге бір-бір шөк гүлін сыйлап жұрт алдында рахмет айту бастылардың парызы емес пе еді! Олар әлде бір құрметті болатынына сеніп жүр. Сол ойынымызды неге нұралықтарға

Мейрамулының бұл ретте жылы қабақ танытып, музейдің жедел бітуін талап етуі игілікті іске мұрындық болды. Бірақ, музейдің күні бүгінге дейін аты барда заты жоқ, әкім айтқан көмектерден орындалғаны шамалы, "жабулы қазан жабулы" тұрғаны тағы да мәдениетімізді тарихымызды дамытуға мән берілмей отырғанын дәлелдеп отыр. Бұл ретте аудандық мәдениет бөлімінің меңгерушісі Ләззәттің бұл салада, өзінің маманы әрі істеуге тібті қызметі

сенделуін, мәдениетімізді өшірмесе, өстірмейді демекші. Мен мұндай келісіздікті аудандық мәдениет үйінде бір ай бойы өз жұмысыман тыс, басшылар тапсырмасымен жүргенде көзім жетті.

Тағы бір қолдауға тұратын іс, ауданымыздағы балалар саз мектебі түлектерінің облысымызда болып, тағы да жүзделі мәртебеге ие болуы. Шахтерлік Сальвессер Владимир Андреевич бастаған үрлеме аспаптар сазгерлерінің үрлеме аспаптары

ішінен таңдаулы сегізі Гафигулли Дана, Инвия Зина, Гомет Оксана, Ахметова Әлия, Тушанов Ербол, Байтасова Жамила, Ахметова Салтанат, Завгородняя Таяна, Тушанова Гүлжан сынды өңші жеткіншектерімен дарапал қатысуы өнердің тасын өрге домалатты. Бұл да үлкен ізденістің белгісі.

Осы жолы "Өнер қарлығаштары" сайысында дуэт орындаған саз мектебінің екінші сынып түлектері Жумабеков Ержан мен Сүлейменов Ерболаттар домбырамен "Сағыныш саздары" өніні орындап, тағы да лауреат атанды. Бұл нәтижені жетекшісі Жумабе-

өткізумен ғана шектелуіміз қарынд ашырады. Өнерге шын жанапшыр, таланты мен талғамы, аялы алақаны бар білікті, білетей басшы ғана көпір сала алады. Нұрада ірі шөк жұлдыздай жарқыраған шағын театр, немесе Қарқаралылағыллы бірнешеу емес, бір ғана мықты ансамблдің жоқтығы мұнда өнерге деген жанапшырдың жоқтығын дәлелдейді. Әлбетте, өнерді дамыту үшін мол қаражат бөлген жөн. Ол, әрине, әкім дегім келеді. Қолда билігі бар ардақты да, арқалы басшылар болған жерде халықтың рухани байлығы бұлайша кенжелеуге тиіс емес. Өнерге, өнер иелеріне, таланттарға арқашан бірінші басшының ғана қамқорлығы керек. Мәдениет ісі - ең бірінші саясат. Осы өз өміріміз мәнді, тұрмысымыз сәнді болмайды.

Біздің дәуірімізде өнер бос думан емес, ол тіршіліктің ісі, Қоғамның өсуіне көмектесетін өнер, ол жаңа өмірдің насихатшысы. Өнер ошақтарын, адамдарды, ұлттарды туыстыратын творчестволық отбасы деуге болады. Сахна кайсыбір ұлттың көзайымы мақтауға тұрарлық мақтаншы болуға тиіс. Ол өте нәзік, күшке салуды, талантсыз кім көрінгенді, туысты жинауға, күнкірестің көзі болуға келмейтін халықтың рухани қара шаңырағы екенін ұққанымыз жөн. Біз сахна арқылы өзіміздің қай ұлт болмасын бар байлығымызды түйсініп, біліп игеруге тиіспіз.

...Сахна-әлебиеттің парадигмасы. Әйтсе, біз шағын пьеса, сын-сықақ, көрініс-терді неге тамашаламаймыз. Айтқыз қайда? Нұрада актерлік өнер қайда қалды? Қаншама ұлттың соншама отбасылық ансамбльдерін жандандыру да осыған саяды.

Қай өнерді алсақ та, әуелі өз елінің халық өнері болып, жазылған адам баласының ортақ теңізге құяды, - деп Мұхтар Әуезов айтса керек.

Сахна - жіберелі нұрға бөлек, Кетуге алға басып, бізге себеп

Сахна - күлдірелі, ойналады, Өмірді өтіп кеткен ойлатады, деп Фабролла Токай толғанған жөк па еді.

Мәдениет аядай аудан емес, ол миллиондардың жүрегін біртүтас қосады. Еңдесе бұл іс бізде неге кенжелеп тұр?! Ол халық көңіліндегі қайғы мен қасіреттің, қуаныш пен шаттықтың сәрігі. Ол адамзаттың ембелеп тлі. Мәдениет деген ісіміз - адамзат баласының ақыл-ойы, маңдай тері, қажырлы еңбегі, бұның бәрі зор қоғамдық сипат. Оны қолдап, қоршап, аялап өсіру парыз. Ауданымыз даңқын ақ быдаймен ғана емес, айтулы мәдениетімізбен ұштастырып ауыл-аймағымызбен көкке көтерсек жөн болар.

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ, журналист.

МӘДЕНИЕТ - 2000

көрсетпесе, неге рахмет айтпасақ демекші аудандық мәдениет бөлімінің меңгерушісі Ләззәт Байбекқызына.

Бұл ретте өнерді қолдамасан өшеді, өнерліні қолдамасан есең кетіп басқа жаққа кетеді. Көшпелі ме есең Қарқаралыға!

Мәдениет, өнер-саясаттың шынар шыңы, ағайын. Ертеңімізді ойласақ, ұлтымызды сүйсек, әуелі халқымыздың рухани байлығын сар алтынды сақтап, аялап, қамқор көзбен қарайық. Бұл әрбір азаматтың парызы. Енді осы күнгі сайысқа қатысқан, қырып жібермесе де ұлттық мәдениетімізді ұрпаққа насихаттау жолындағы ірі байқауға қатысқан "Ғасыр әжелеріміздің" сондағы алдырған бейнелерін ұсына отырып аттарын айтайықшы:

Ұстаздарымыз - Балкен Күсайынқызы, Көбетейлік Шәпен Қалтайқызы, дәрігер Зина Әкімжанқызы, аудандық некеге тіркеу орнының маманы Марияш Ахметбекқызы, әлеуметтік қорғау бөлімінің қызметкері Камила Шапыққызы, Көбетейлік ауыл клубының меңгерушісі және Жәмиеттер отбасы ансамблінің жетекшісі Қазима Байназарқызы, аудандық мәдениет үйінің қызметкерлері Гүлнар, Гүлбану Білгішбайқызы және ортада "Ғасыр әже" тобының жетекшісі, осы мақала авторы Шәмей Білгішбайқызы немерелерімен бірге.

Мәдениет жылындағы табысымыз мұнымен шектелген жоқ. Газетіміздің өткен санында берілген тарихи өлке тану музейі де осы екі бірдей даталы оқиғалар кезіндегі бір реткі емес мәңгілік есте қалатын оқиға болды. Аудан әкімі Дауылбай

тұрғысында ашып айтсақ жайбақрақат жүргенін ауданымыз және Теңіз өңірінде мәдениет ошақтарының күні құрдымға кетіп бара жатқанын дәлелдейді.

Біз Нұрада өнерлілер жоқ дей алмаймыз, бар. "Ел іші өнер кеніші" дегендей ұйымдастыру-

музыкасының облыстық мерекесіне қатысып абыроймен орағаны, олар қазір де аудан орталығына шақырумен келіп тұрақты өнер көрсетуде. Бұл аудандық мәслихаттың депутаты, көпке белгілі шаруашылық басшысы Г.Г.Прокоптың қолдауы мен көмегі десек болғандай. Міне, өнерге осындай қолдау болмаса ол қанаттанбайды, ол сонда ғана өміршен болады. Қазіргідей тапшылық кезінде қолдаушының ауадай қажет екені белгілі. Демеуші деген жаңа атау осыдан туындап отыр.

Мәдениет жылында аудандық саз мектебінің домбыра оркестрі 15 бала құрамында, домбырашы Жолаушы Садықұлының жетекшілігімен Қарағанды облыстық "Жастар мен балалар сарайында" өткен "Өнер қарлығаштары" конкурсының иегерлері атанды. Бұл да бір мерей. Ал осы саз мектебінің

талант музыканты Назаркин Игорь Петровичтің вокалды тобы "Каданс" ірі өнер сайысында өздерін басқалар дарапал көрсетті. Және облыстық білім беру департаментінің директоры Е.П.Бектөмеңгінің қолы қойылған арнаулы грамотаға ие болды. Игорь әуелі 20 баланың құрамында бірқатар хор ұйымдастырса, осы жолы солардың

шы, ізденіс пен қолдаушының жоқтығы көп ұшты нұралықтардың орынды өкпесін тұтызатын белгілі. Мұндай істе аудан басшылары емес, сол іске тағайындалған қызметшінің ғана қатысы бар. Түрткі болып ізденбесен, ешкім "мә, саған" деп артынан әкеп бермейді, Ләззәтжан. Мәдениет жылында сенің бұлайша екі ұшты оймен, құр

КОГДА УЙДЕМ СО ШКОЛЬНОГО ДВОРА...

Когда мы становимся взрослыми — делаем неожиданные для себя открытия, что по детству изобретается наше человеческое сходство: все дети похожи друг на друга больше, чем взрослые. Не потому ли все новые поколения неизменно остаются этот единственный и неповторимый в жизни каждого, выпускной вечер. Это праздник радостный и в то же время грустный. Ведь в этот день школа провожает в самостоятельную взрослую жизнь своих воспитанников, а те прощаются не только с детством, но и с родной школой, учителями, школьными друзьями.

В этом году торжественный вечер вручения аттестатов прошел особенно хорошо. Красочно убранный спортзал, звучит негромкая музыка. В зал входят красивые, нарядно одетые и очень повзрослевшие выпускники. Их более сорока. Вечер открыла заместитель директора по воспитательной работе Н.А. Швецова. Директор школы Калкен Елеуенович Жаңын приветствует ребят, и начинается вручение аттестатов. Аттестаты особого образца получают Репп Наталья и Смагин Денис. Со словами поздравлений и напутствий ребятам обращается главный специалист райоо Рыспаева Натима Тлеуовна. Все они желают ребятам правильно выбранной дороги в жизни, верных друзей,

поменьше невзгод, ну и, конечно же, каждому продолжить учебу там, где ему хочется, хотя в наше время это стало во многом возможно лишь благодаря материальному положению родителей.

И наконец, слово предоставляется виновникам торжества — выпускникам, которые с грустью вспоминают 1 сентября 1990 года, когда они такими маленькими, неуклюжими переступили порог школы, за руку с первыми учителями. Они с гордостью сегодня называют их имена: Жигина Татьяна Владимировна, Пулун Нина Эмильевна, Файзулина Таисия Турсунбековна, Мохначева Нина Александровна.

Первая учительница наша, Как мы благодарны Вам за все: Из строчки первой в тетради Из материнское тепло. В памяти останется навечно Все, чему учили Вы порой. Мы сегодня называем вас сердечной Самой лучшей, милой, дорогой! Много хороших слов сказали своим ученикам их первые учителя, ставшие для детей действительно вторыми мамами.

И, конечно же, на протяжении 11 лет с ними вместе были их родители, которые их поддерживали,

переживали за них. Только здесь впервые в жизни каждый ребенок признается своим родителям, что благодарен за все, что для него было сделано. Многие из них разлетятся в разные стороны из родного гнезда, но сейчас обещают оправдать надежды родителей и не огорчать их в будущем.

Родители благодарим За их заботу и тревоги. В душе мы вас боготворим, Теперь нас ждут свои дороги. Расстаться если нам придется, Мы сердцем с вами навсегда. И пусть спокойно вам живется Не знайте горя никогда!

От имени родителей детей поздравляют Альшимбаева Батима Нагомановна и Кумпан Лидия Арсентьевна. С тревогой в душе они произнесли ответные слова своим детям, которые останутся для них детьми на всю жизнь, даже когда каждый из них обзаведется своей семьей. Что ждёт их завтра? Как огорчить от неприятностей? Чем помочь? На кого выучить? Эти и десятки других вопросов ни на миг не покидают родителей, для которых теперь живое, и то и впрямь прибавится забот. А школа навсегда останется в приятных воспоминаниях.

После начальной школы дети

перешли в среднее звено. И их окружило уже много учителей. На протяжении семи лет они учили их не только школьным, но и многим жизненным наукам. Все это ребятам пригодится. В благодарности за это выпускники сочинили частушки на различные мелодии песен и спели их своим любимым учителям: В.Г.Назаркиной, В.М. Карапили, Р.М. Мылтыкбаевой, В.И.Швецовой. Частушками ребята извинились и перед завучем школы В.А. Вишняковой и Н.А. Швецовой, что иногда опаздывали на занятия и что завучам приходилось кричать за них в райоо.

Много было у ребят учителей. Каждый из них любим и дорог своему. Но пусть не обидятся другие педагоги, дорожке классного руководителя в школе нет. И когда ведущие предложили по словесному портрету определить учителей, одна из которых — «представительница прекрасного пола, хрупкая, скромная, предпочитает путешествовать по страницам книги», а второй, «представительница в классе многоцветов», — все хором ответили, что это — Риза-

туль Кубеновна Жусупова и Наталья Филипповна Руди, классные руководители 11"а" и 11"б" классов. Это благодаря им многие ученики выбрали для себя нелегкий путь учителя и научились иметь свое мнение и отстаивать его. А сколько было проведено прекрасных мероприятий! Это и День учителя, и День самоуправления, и Мисс Наурыз-2000, День Республики. Все это научило ребят ответственности, умению фантазировать, организовывать.

Наш добрый друг, наставник, педагог, Под силу с Вами нам любое дело! Любуй поэти в разведку с Вами мого За каждого душа у Вас болела! С Вами нам интересно было, Высль похожили старались на Вас. Взрослым детям «сласная мама» Ничне скажет: «Пора! В добрый час».

Подходит к концу торжественная часть выпускного бала и Калкен Елеуенович вручает благодарственные письма родителям за хорошее воспитание детей. Звучали прощальные слова выпускников: «Наши дорогие учителя! Вот и при-

шла пора сказать вам: «До свидания! Долгие годы вы учили нас отличать сантиметр от монометра, серную кислоту от соляной. Вы привили нам вкус к прекрасному. Мы благодарны вам за это. Были в нашей жизни события и примирения. Порой мы обижались друг на друга, сердились, но потом все вставало на свои места и жизнь шла своим чередом. И вот мы прощаемся с вами и прощаем простить, если что-то было не так, если порой мы вас чем-то обижали.

Учитель! Нет ценнее друга И скажем верно, Вас любя: Мы верим в Вас-тому порука Мы доверим Вам себя! Учитель! Даже через много лет Зажженный Вами не погаснет свет! Закончился выпускной вечер, и ребята оказались на пороге новой, еще совсем юной, жизни. Что ждёт каждого из них впереди? Какие испытания готовит им жизнь? Сейчас сказать трудно, но известно лишь одно:

Не каждая тропка окажется гладкой, Не все испытания будут легки, И жизнь перед нами лежит как тетрадка, В которой нет еще ни строчки. Счастливого вам пути, дорогие ребята, пусть удача сопутствует вам во всех ваших начинаниях!

А. КАЛИНОВСКАЯ, библиотекарь КСП № 1.